

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2012. július 12.*

„Mezőgazdaság — Export-visszatérítések — Az exportőr hibás feltüntetése a kiviteli nyilatkozatban — Az export-visszatérítési jogosultságot a kérelmezőnek a kiviteli nyilatkozatban exportőrként való feltüntetésétől függő tevő nemzeti szabályozás — A kiviteli kérelem módosítása az áruk kiadását követően”

A C-608/10., C-10/11. és C-23/11. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Finanzgericht Hamburg (Németország) a Bírósághoz 2010. december 24-én, valamint 2011. január 10-én és 17-én érkezett, 2010. november 9-i határozataival terjesztett elő az előtte

a **Südzucker AG** (C-608/10),

a **WEGO Landwirtschaftliche Schlachtstellen GmbH** (C-10/11),

a **Fleischkontor Moxsel GmbH** (C-23/11)

és

a **Hauptzollamt Hamburg-Jonas** között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, M. Safjan, E. Levits, J.-J. Kasel és M. Berger (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. február 2-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Südzucker AG és a WEGO Landwirtschaftliche Schlachtstellen GmbH képviselőjében L. Harings és K. Steinke Rechtsanwälte,
- a Fleischkontor Moxsel GmbH képviselőjében S. Schubert Rechtsanwalt,
- a Hauptzollamt Hamburg-Jonas képviselőjében T. Peters meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviselőiben B. Schima, B. Burggraaf és G. von Rintelen meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 A előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) és a 2001. január 17-i 90/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 14., 22. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 31. kötet, 205. o.) módosított, a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1999. április 15-i 800/1999/EK bizottsági rendelet (HL L 102., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 129. o., a továbbiakban: 800/1999 rendelet) értelmezésére vonatkoznak.
- 2 A jelen kérelmeket a Südzucker AG (a továbbiakban: Südzucker), a WEGO Landwirtschaftliche Schlachtstellen GmbH (a továbbiakban: WEGO), illetve a Fleischkontor Moxsel GmbH (a továbbiakban: Moxsel) – németországi székhelyű társaságok – és a Hauptzollamt Hamburg-Jonas között az export-visszatérítések visszakövetelése tárgyában folyamatban lévő ügyben terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 800/1999 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének i) pontja az „exportőr” fogalmát a rendelet értelmezése céljából a következőképpen határozza meg:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

- i) »exportőr« az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely visszatérítésre jogosult. Ha az export-visszatérítés előzetes rögzítését tartalmazó kiviteli engedélyt kell vagy lehet használni, akkor az engedélyes, vagy adott esetben, átruházásánál az engedély kedvezményezettje jogosult a visszatérítésre. Vám szempontból az exportőr eltérhet az e rendelet értelmében vett exportőrtől [...];

[...]”

- 4 E rendelet 5. cikke pontosítja:

„(1) »A kivitel napja« az a nap, amelyen a vámhatóságok elfogadják a visszatérítés igénylését feltüntető kiviteli nyilatkozatot.

[...]

- (4) A visszatérítési jogosultság megszerzése céljából a kivitelkor felhasznált okmányoknak tartalmaznia kell a visszatérítés kiszámításához szükséges minden adatot [...]

[...]

(7) Az olyan termékeket exportáló személyeknek, amelyek után visszatérítést igényelnek:

- a) az illetékes vámhivatalhoz a kiviteli nyilatkozatot azon a helyen kell benyújtaniuk, ahol a termékeket kivitel céljából berakodják;
- b) a berakodási műveletek megkezdését legalább 24 órával megelőzően tájékoztatniuk kell a vámhivatalt, és meg kell jelölniük a berakodás várható időtartamát [...]

[...]

Az illetékes vámhivatalnak képesnek kell lennie a fizikai ellenőrzések elvégzésére és a Közösség vámterületéről történő kilépés helyének hivatalához szállítandó áruk azonosítására.

[...]”

- 5 A visszatérítés által érintett mezőgazdasági termékekre vonatkozó kockázatelemzés szempontjainak megállapításáról szóló, 1994. december 20-i 3122/94/EK bizottsági rendelet (HL L 330., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 64. kötet, 94. oldal) 1. cikke így rendelkezik:

„A kockázatelemzés célja az, hogy lehetővé tegye a legnagyobb kockázatot jelentő termékek, személyek, jogi személyek és ágazatok célzott fizikai ellenőrzését. Az elemzés ezáltal meghatározza a kockázatot és értékeli a kockázat mértékét abból a célból, hogy lehetővé tegye a fizikailag ellenőrizendő áruk kiválasztását.

Amennyiben [...] a tagállamok kockázatelemzést végeznek, akkor a következőkben felsoroltak közül több szempontot is figyelembe vehetnek a fizikailag ellenőrizendő termékekre vonatkozó kiviteli nyilatkozatok kiválasztása során:

[...]

4) az exportőröket illetően:

- a hírnevük és a megbízhatóságuk,
- a pénzügyi helyzetük,
- új exportőrök megjelenése,
- azonnali gazdasági indok nélküli export,
- korábbi vitás esetek, különösen a csalások;

[...]”

- 6 A mezőgazdasági termékekre vonatkozó behozatali és kiviteli engedélyek és előzetes rögzítési igazolások rendszerének alkalmazására kialakított részletes közös szabályok megállapításáról szóló, 2000. június 9-i 1291/2000/EK bizottsági rendelet (HL L 152., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 29. kötet, 145. o.) 24. cikke (1) bekezdésének második albekezdése így rendelkezik:

„A [800/1999] rendelet 2. cikke (1) bekezdés i) pontjának sérelme nélkül, a vámáru-nyilatkozatot az engedélyesnek kell megtennie, illetve ahol indokolt, az engedély vagy tanúsítvány kedvezményezettjének vagy a [2913/92] rendelet 5. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerinti képviselőiknek.”

- 7 A Vámkódex 4. cikkének 5. pontja a „határozat” fogalmát a következőképpen határozza meg:

„»Határozat«: a vámhatóságoknak a vámjogszabályokkal kapcsolatos bármely olyan hivatalos aktusa, amellyel valamely konkrét esetben döntést hoznak, és amely egy vagy több meghatározott, illetve azonosítható személyre joghatással van; [...]”

- 8 E kódex 5. cikke szerint:

„(1) A 64. cikk (2) bekezdésében megállapított feltételek mellett [...] elfogadott rendelkezéseknek megfelelően bármely személy képviselőt jelölhet ki a vámhatóságok előtti ügyeiben a vámjogszabályok által megállapított cselekmények és alakítások elvégzésére.

(2) A fenti képviselet lehet:

- közvetlen, amikor a képviselő egy másik személy nevében és érdekében jár el, vagy
- közvetett, amikor a képviselő saját nevében, de egy másik személy érdekében jár el.

[...]

(4) A képviselőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a képviselt személy érdekében jár el, valamint arról, hogy a képviselet közvetlen vagy közvetett, és meghatalmazással kell rendelkeznie ahhoz, hogy képviselőként eljárjon.

Azt a személyt, aki elmulasztott nyilatkozatot tenni arról, hogy más személy nevében vagy érdekében jár el, illetve aki azt állítja, hogy más személy nevében vagy érdekében jár el anélkül, hogy erre meghatalmazással rendelkezne, úgy kell tekinteni, mint aki saját nevében és saját érdekében jár el.

[...]”

- 9 A Vámkódex 6. cikke értelmében:

(1) Ha valamely személy kérelmezi, hogy a vámhatóság hozzon határozatot a vámjogszabályok alkalmazására vonatkozóan, e személynek minden, a vámhatóságok által kért, és a határozathozatalhoz szükséges információt és dokumentumot rendelkezésre kell bocsátania.(2) Az ilyen határozatot a lehető legrövidebb határidőn belül meg kell hozni, és arról a kérelmezőt értesíteni kell.

Ha a határozathozatal iránti kérelmet írásban nyújtják be, [...] [a] kérelmezőt a határozatról írásban kell értesíteni.

[...]”

- 10 A Vámkódex 10. cikke alapján:

„A [Vámkódex rendelkezései] nem érinti[k] azokat a nemzeti szabályokat, amelyek a vámjogszabályokhoz nem kötődő okokból határozatok érvénytelenségéről vagy semmisségéről rendelkeznek.”

11 A Vámkódex 68. cikke így szól:

„Az általa elfogadott vámáru-nyilatkozatok ellenőrzéséhez a vámhatóság:

- a) megvizsgálhatja a vámáru-nyilatkozatot képező és az ahhoz mellékelte iratokat. A vámhatóság előírhatja, hogy a nyilatkozattevő más iratokat is mutasson be a vámáru-nyilatkozatban szereplő adatok pontosságának ellenőrzésére;
- b) megvizsgálhatja az árut, és mintát vehet elemzéshez vagy részletes vizsgálathoz.”

12 A Vámkódex 73. cikke a következőket írja elő:

„A [...] vámhatóság kiadhatja az árut, amint elvégezték a vámáru-nyilatkozatban szereplő adatok ellenőrzését, vagy azokat ellenőrzés nélkül elfogadták. [...]”

13 A Vámkódex „Vámáru-nyilatkozatok utólagos ellenőrzése” című 78. cikke így rendelkezik:

„(1) A vámhatóság saját kezdeményezésére vagy a nyilatkozattevő kérelmére, az áru kiadása után módosíthatja a vámáru-nyilatkozatot.

[...]

(3) Ha a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálata vagy utólagos ellenőrzése azt jelzi, hogy az érintett vámeljárást szabályozó rendelkezéseket helytelen vagy hiányos adatok alapján alkalmazták, a vámhatóság, a megállapított rendelkezésnek megfelelően és a rendelkezésére álló új információk figyelembevételével meghoz minden szükséges intézkedést a helyzet rendezésére.”

A német jog

14 A 2000. július 27-i, első módosító rendelettel (BGBl. 2000 I., 1233. o.) módosított, az export-visszatérítésre vonatkozó közösségi jogi rendelkezéseket az export-visszatérítésről szóló, 1996. május 24-i rendelet (Ausfuhrerstattungsverordnung, BGBl. 1996 I., 766. o., a továbbiakban: AEVO) „A kérelmező és a kérelem” című 15. §-a a következőképpen rendelkezik:

„Kizárólag az alábbi személyek nyújthatnak be export-visszatérítési kérelmet [...]:

1. az a személy, aki [...] a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában export-visszatérítési célból megjelölésre került, vagy
2. az a személy, aki a fizetési nyilatkozatot benyújtotta [...]”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-608/10. sz. ügy

15 A Südzucker 2005. január 31-én arról nyilatkozott a Heilbronn Hauptzollamtnál (heilbronni fővámhivatal) a nevére kiállított kiviteli engedélyben, hogy Svájcba exportál cukrot. A kiviteli nyilatkozat 2. rovatában feladóként/exportőrként az August Toepfer & Co. KG (a továbbiakban: Toepfer) volt feltüntetve. A Südzucker a 2005. április 26-i visszatérítési kérelmében utalt arra, hogy a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában tévedése következtében volt a Toepfer exportőrként feltüntetve; az áru exportőre azonban ténylegesen nem a Toepfer, hanem maga a Südzucker volt.

- 16 A Hauptzollamt Hamburg-Jonas 2005. május 30-i határozatával mindazonáltal elutasította a Südzucker export-visszatérítés iránti kérelmét azzal az indokolással, hogy a visszatérítési kérelmet a fenti 14. pontban hivatkozott export-visszatérítésről szóló rendelet 15. §-a alkalmazásában csak a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában megjelölt személy nyújthatja be.
- 17 A Südzucker panasza elutasítását követően 2007. augusztus 28-án az iránti keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt, hogy a Hauptzollamt Hamburg-Jonast kötelezze arra, hogy adjon helyt a 2005. április 26-i visszatérítési kérelmének megfelelően engedélyezze az export-visszatérítést. A Hauptzollamt Hamburg-Jonas a kereset elutasítását kéri.
- 18 Ilyen körülmények között a Finanzgericht Hamburg úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Csak akkor igényelhet-e a kiviteli engedély jogosultja export-visszatérítést, ha az illetékes vámhivatalnak benyújtott kiviteli nyilatkozat 2. rovatában exportőrként van feltüntetve (a [...] 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdése)?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:
- A [Vámkódex] 78. cikkének (1) és (3) bekezdése lehetővé teszi-e a kiviteli nyilatkozat felülvizsgálatát a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő exportőr nevének módosítása céljából, és a vámhatóságok kötelesek-e az alapügyéhez hasonló körülmények között a helyzetet helyreállítani és az exportőrnek export-visszatérítést engedélyezni?
- 3) A második kérdésre adandó igenlő válasz esetén:
- A vámhatóságok a [Vámkódex] 78. cikkének (3) bekezdése értelmében közvetlenül helyreállíthatják-e a helyzetet oly módon, hogy az exportőrnek export-visszatérítést engedélyeznek anélkül, hogy előzetesen a kiviteli nyilatkozat módosítására lenne szükség?”

A C-10/11. sz. ügy

- 19 A WEGO 1993 februárjában, illetve márciusában a megjelölés szerint Egyiptomba irányuló export céljából 956 karton fagyasztott marhahúst helyezett vámraktárba export-visszatérítés érdekében. Kérelmének megfelelően a Hauptzollamt Hamburg-Jonas 1993. március 26-i és április 1-jei határozata alapján a WEGO előfinanszírozás útján 92 764,85 DEM összegű export-visszatérítésben részesült.
- 20 1993. április 7-én a versmoldi (Németország) székhelyű IKS társaság a WEGO megbízásából és nevében a T5 ellenőrzőpéldány bemutatásával a fent említett raktárkészletből származó 833 karton fagyasztott marhahúst jelentett be Irakba irányuló export céljára a Hauptzollamt Bielefeldnél. A fent hivatkozott ellenőrzőpéldányon a münsteri (Németország) székhelyű Westfleisch Vieh- und Fleischzentrale Westfalen eG (a továbbiakban: Westfleisch) volt „feladóként/exportőrként” feltüntetve. A Westfleisch egy Irakba történő húskivitelre vonatkozó engedély jogosultja volt. A Hauptzollamt Bielefeld a kérelemnek megfelelően elvégezte a bejelentett áru vámkezelését. Az árut 1993. április 8-án exportálták.
- 21 A Westfleisch a Hauptzollamt Bielefelden keresztül a Hauptzollamtnak címzett 1994. március 8-i levélben közölte, hogy az ellenőrzőpéldány készítése során a 2. rovat kitöltésekor hibát követett el, és abban a WEGO-nak kellett volna szerepelnie. A Hauptzollamt Bielefeld a módosítást 1994. március 9-én elfogadta, ám azt nem közölte haladéktalanul a WEGO-val. A Hauptzollamt Hamburg-Jonas 1994. március 17-én felszabadította a WEGO által nyújtott biztosítékokat.

- 22 A Hauptzollamt Hamburg-Jonas 1997. december 10-i határozatában visszakövetelte a szóban forgó export-visszatérítést, és 2008. augusztus 27-én hozott határozatában elutasította a WEGO e visszafizetési felszólítással szemben benyújtott panaszát. A Hauptzollamt Hamburg-Jonas úgy ítélte meg, hogy export-visszatérítést csak az igényelhet, akit a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában név szerint exportőrként feltüntettek. A kiviteli nyilatkozatnak a Hauptzollamt Bielefeld általi utólagos módosítása sem változtatott semmit e tényen, mivel a kiviteli vámhivatal által elvégzett módosítás nem köti a visszatérítésre hatáskörrel rendelkező vámhivatalt.
- 23 A WEGO az utóbbi határozattal szemben 2008. szeptember 29-én a visszatérítési felszólítás megsemmisítése iránti keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt. A Hauptzollamt Hamburg-Jonas a kereset elutasítását kéri.
- 24 Ilyen körülmények között a Finanzgericht Hamburg az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„A visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező fővámhivatalt köti-e a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzés, illetve a T5 ellenőrzőpéldánynak a kiviteli vámhivatal általi utólagos módosítása?”

A C-23/11. sz. ügy

- 25 A németországi székhelyű Nordfrost Kühl- und Lagerhaus GmbH & Co. KG (a továbbiakban: Nordfrost) által képviselt Moksel 2001. november 8-i fizetési nyilatkozatával Oroszországba irányuló export céljából 546 karton fagyasztott marhahúst helyezett vámraktárba az export-visszatérítés érdekében. Kérelmének megfelelően a Hauptzollamt Hamburg-Jonas 2002. február 11-i határozata alapján a Moksel előfinanszírozás útján 9 840,95 euró összegű export-visszatérítésben részesült.
- 26 2001. december 27-én a Nordfrost a regensburgi (Németország) székhelyű Fleischkontor Moksel GmbH (a továbbiakban: Moksel-Regensburg) megbízásából és érdekében 544 karton fagyasztott marhahúst jelentett be Oroszországba irányuló export céljára a Hauptzollamt Itzehoe-nál. A kiviteli nyilatkozat „Gyűjtő vámáru-nyilatkozat/Előokmány” című 40. rovatában a Moksel általi visszatérítés céljából való vámraktárba helyezésre történik utalás, miközben e nyilatkozat 2. rovatában a Moksel-Regensburg került megjelölésre mint exportőr. A hivatkozott nyilatkozat „Különleges megjegyzések / Benyújtott okmányok / Igazolások és engedélyek” című 44. rovata arra a kiviteli engedélyre vonatkozó bejegyzést tartalmazza, amelynek jogosultja a Moksel. A Hauptzollamt Itzehoe elfogadta a kiviteli nyilatkozatot, és az árut 2002. január 12-én exportálták.
- 27 2002. július 1-jei levelében a Nordfrost a Hauptzollamt Itzehoe-hoz fordult, és közölte vele, hogy a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában a Moksel nevében az export-visszatérítés érdekében történő vámraktárba helyezésre való utalás tévedésből került a kiviteli nyilatkozatban feltüntetésre. Abban az áll, hogy az áru a Moksel társaság nevében került vámraktározásra, és azt pontosan ugyanilyen módon kellett volna onnan kivinni. A Hauptzollamt Itzehoe 2002. július 4-én helybenhagyta a kiviteli nyilatkozat e „módosítását”, és még ugyanaznap megküldte a „Kiviteli nyilatkozat módosítás[át]” a Hauptzollamt Hamburg-Jonasnak, különösen feltüntetve, hogy: „módosítás: hivatkozás a Nordfrost [...] 2002. július 1-jei módosító levelére”.
- 28 A Hauptzollamt Hamburg-Jonas 2003. január 6-i határozatával mindamellett visszakövetelte a Moksel részére előfinanszírozott export-visszatérítés 15%-kal növelt összegét, összesen 11 273,84 eurót, azzal az indoklással, hogy a Moksel az általa beraktározott termékek tekintetében nem igazolta kiviteli nyilatkozattal, hogy e termékek a Közösség vámterületét elhagyták. A szóban forgó kiviteli nyilatkozat nem volt elfogadható az export igazolására, mivel az a Moksel-Regensburg nevében került benyújtásra.

- 29 A Moksel panasza elutasítását követően keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt. A Hauptzollamt Hamburg-Jonas a kereset elutasítását kéri.
- 30 Ilyen körülmények között a Finanzgericht Hamburg úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Csak akkor igényelhet-e a kiviteli engedély jogosultja export-visszatérítést, ha az illetékes vámhivatalnak benyújtott kiviteli nyilatkozat 2. rovatában exportőrként van feltüntetve (a [...] 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdése)?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: a visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező fővámhivatalt köti-e a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzésnek a kiviteli vámhivatal általi utólagos módosítása?
- 3) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén: az alapügyéhez hasonló körülmények között a kifizető hivatal értelmezheti-e szó szerint a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzést, és elutasíthatja-e az export-visszatérítés iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy nem az export-visszatérítés kérelmezője a visszatérítés tárgyát képező áruk exportőre, vagy a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában feltüntetett exportőr és a 40. rovatban hivatkozott előokmány és/vagy a 44. rovatban feltüntetett kiviteli engedély jogosultja közötti ellentmondás esetén a kifizető hivatal köteles a visszatérítés kérelmezőjétől e tekintetben tájékoztatást kérni, és a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában feltüntetett bejegyzést adott esetben hivatalból módosítani?”
- 31 A Bíróság elnöke 2011. március 11-i végzésével a szóbeli szakasz lefolytatása és az ítélethozatal céljából egyesítette a C-608/10., C-10/11. és C-23/11. sz. ügyeket.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A C-608/10. és C-23/11. sz. ügyben előterjesztett első kérdésekről

- 32 A C-608/10. és C-23/11. sz. ügyben előterjesztett első kérdéseivel – amelyek ugyanúgy kerültek megfogalmazásra – a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a kiviteli engedély jogosultja csak akkor igényelhet export-visszatérítést, ha az illetékes vámhivatalnak benyújtott kiviteli nyilatkozat 2. rovatában exportőrként van feltüntetve.
- 33 A kérdést előterjesztő bíróság számára való hasznos válaszadás érdekében először azt kell tisztázni, hogy a 800/1999 rendelet értelmében melyik gazdasági szereplőt kell „exportőrnek” tekinteni. Másodszor annak a ténynek a relevanciáját kell értékelni, hogy az exportőrként azonosított személy neve a kiviteli nyilatkozatban ilyen formában feltüntetésre került-e, vagy sem.
- 34 Először is a 800/1999 rendelet értelmében vett „exportőr” fogalma kapcsán rá kell mutatni, hogy e fogalmat a szóban forgó rendelet 2. cikke (1) bekezdésének i) pontja akképpen határozza meg, hogy az „»exportőr« az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely visszatérítésre jogosult”. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében ezt, a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó meghatározást önállóan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben a C-98/07. sz., Nordania Finans és BG Factoring ügyben 2008. március 6-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-1281. o.] 17. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 35 Továbbá a 800/1999 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének i) pontja úgy rendelkezik, hogy „[h]a az export-visszatérítés előzetes rögzítését tartalmazó kiviteli engedélyt kell vagy lehet használni, akkor az engedélyes [...] jogosult a visszatérítésre”, és hogy „[v]ámszempontból az exportőr eltérhet [a 800/1999 rendelet] értelmében vett exportőrtől”.
- 36 Következésképpen annak eldöntése, hogy valamely személyt a 800/1999 rendelet értelmében exportőrnek kell-e tekinteni, nem függ attól a tényről, hogy fel van-e tüntetve a kiviteli nyilatkozat adott rovatában, vagy sem. Másképpen fogalmazva azt a személyt, aki export-visszatérítésre jogosult, vagyis adott esetben a kiviteli engedély jogosultját a szóban forgó rendelet értelmében „exportőrnek” kell tekinteni akkor is, ha egy másik személy neve van bejegyezve a kiviteli nyilatkozat adott rovatában; úgy tűnik, a jelen alapeljárások esetében is erről van szó.
- 37 Másodszor a 800/1999 rendelet 5. cikke (7) bekezdése a) pontjának értelmében ahhoz, hogy az exportőr export-visszatérítést igényelhessen, köteles továbbá „az illetékes vámhivatalhoz a kiviteli nyilatkozatot azon a helyen [...] benyújtani [...], ahol a termékeket kivitel céljából berakodják”. Egyébiránt a 1291/2000 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének második albekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy „a 800/1999/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdés i) pontjának sérelme nélkül, a vámáru-nyilatkozatot az engedélyesnek kell megtennie, illetve ahol indokolt, az engedély vagy tanúsítvány kedvezményezettjének vagy a [Vámkódex] 5. cikk[ének] (2) bekezdésében foglaltak szerinti képviselőiknek”.
- 38 Az olyan kiviteli nyilatkozatot, amelyben a 800/1999 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének értelmében az van feltüntetve, hogy export-visszatérítési kérelemmel élnek, magának az exportőrnek, vagy a Vámkódex 5. cikke (2) bekezdésének értelmében valamely képviselő révén kell benyújtani. Az utóbbi esetben a képviselőnek e cikk (4) bekezdésének megfelelően nyilatkoznia kell arról, hogy a képviselt személy érdekében jár el.
- 39 E kötelezettség célja különösen annak biztosítása, hogy a vámhatóságok megfelelő kockázatelemzést végezhesenek, amikor esetenként arról döntenek, hogy a kivitelre bejelentett árukat fizikai ellenőrzésnek vetik alá. A szóban forgó kockázatelemzés ugyanis a 3122/94 rendelet 1. cikkének értelmében többek között az exportőr személyére vonatkozik. Ennélfogva a szóban forgó szabályozás hatékony érvényesülésének biztosítása, valamint az ilyen kockázatelemzés megghiúsítása elkerülésének érdekében elengedhetetlen, hogy vámhatóságoknak a kiviteli nyilatkozat elfogadásakor tudomásuk legyen az exportőr valódi személyéről.
- 40 Következésképpen a 800/1999 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében vett exportőrnek a kiviteli nyilatkozat segítségével egyértelműen azonosíthatónak kell lennie oly módon, hogy a nevének szerepelnie kell az erre szolgáló rovatban. Amennyiben a valódi exportőr nincs ott feltüntetve, főszabály szerint nem kérelmezheti az export-visszatérítés kifizetését.
- 41 E tekintetben hozzá kell fűzni, hogy a vámhatóságok nem kötelesek a kiviteli nyilatkozatot vizsgálni, és még kevésbé azt értelmezni annak ellenőrzése céljából, hogy az e nyilatkozatban szereplő összes adatból – és különösen a kiviteli engedély jogosultjának személyéből – nem az tűnik-e ki, hogy a hivatkozott nyilatkozatban exportőrként feltüntetett személy tévedésből tüntették fel e minőségben.
- 42 A Vámkódex 73. cikkének (1) bekezdésével együttes olvasatban értelmezett 68. cikkéből ugyanis az következik, hogy a vámhatóságok nem kötelesek a kiviteli nyilatkozatokban szereplő adatokat ellenőrizni. Ezen túlmenően – amint azt a Hauptzollamt Hamburg-Jonas helyesen hangsúlyozta – az export-visszatérítésekkel kísért termékexport tömeges méreteket ölt. Ennélfogva amikor a vámhatóságok egy adott kivitel kockázatait ténylegesen elemzik, vagyis a 800/1999 rendelet 5. cikke (7) bekezdése b) pontjának értelmében tájékoztatják őket a berakodási műveletek megkezdéséről, általában még nem rendelkeznek az összes irattal, és rövid időn belül el kell végezniük a

kockázatelemzést. E körülmények között nem tekinthető úgy, hogy a vámhatóságok kötelesek lennének a kiviteli nyilatkozatban feltüntetett adatokat részletesebben vizsgálni annak érdekében, hogy adott esetben fennállnak-e ellentmondások e bejegyzések között.

- 43 Ezen túlmenően és a Südzucker, valamint a WEGO által a tárgyalás során állítottakkal ellentétben a 800/1999 rendelet 5. cikke (7) bekezdésének a) pontja, valamint a 1291/2000 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének második albekezdése – amelyek célja a vámhatóságok által végzett fizikai ellenőrzés hatékonyságának biztosítása – nem csupán olyan „másodlagos” kötelezettségeket keletkeztetnek, amelyek megsértése a valamely főkötelezettség be nem tartásának esetén előírt szankcióknál enyhébb szankciók kiszabását vonja maga után. Éppen ellenkezőleg, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ezek az ellenőrzések szükségesek ahhoz, hogy az export-visszatérítések terén fennálló uniós szabályozás célkitűzései teljesülhessenek (lásd ebben az értelemben a C-77/08. sz. Dachsberger & Söhne ügyben 2009. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-2097. o.] 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 44 A fentiekre tekintettel a C-608/10. és C-23/11. sz. ügyben előterjesztett első kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint a kiviteli engedély jogosultja csak akkor igényelhet export-visszatérítést, ha az illetékes vámhivatalnak benyújtott kiviteli nyilatkozat 2. rovatában exportőrként van feltüntetve.

A C-608/10. sz. ügyben előterjesztett második kérdésről

- 45 A C-608/10. sz. ügyben előterjesztett második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Vámkódex 78. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azok lehetővé teszik a kiviteli nyilatkozat felülvizsgálatát a nyilatkozat erre szolgáló rovatában szereplő exportőr nevének módosítása céljából, és hogy a vámhatóságok kötelesek az alapügyéhez hasonló körülmények között a helyzetet helyreállítani és az exportőrnek export-visszatérítést engedélyezni.
- 46 E tekintetben rá kell mutatni elsősorban, hogy a 800/1999 rendelet egyáltalán rendelkezik a kiviteli nyilatkozat utólagos – vagyis az áru kiadását követő – módosításának lehetőségéről. Mindazonáltal a Bíróság már úgy ítélte meg, hogy az e rendelet értelmében vett kivitel vámeljárásnak minősül, és hogy lényegében a Vámkódex általános szabályai alkalmazandók a visszatérítés tárgyát képező árukra vonatkozó valamennyi kiviteli nyilatkozatra (lásd ebben az értelemben a C-353/04. sz. Nowaco Germany ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-7357. o.] 45–47. pontját). Az alapeljárás tényállására alkalmazandó rendelkezés tehát a Vámkódex a vámáru-nyilatkozatok utólagos ellenőrzésére vonatkozó 78. cikke.
- 47 Másodsorban az utóbbi rendelkezés terjedelmével kapcsolatosan a Bíróság már megállapította, hogy annak logikája a vámeljárásnak a tényleges helyzethez való igazítására irányul (a C-430/08. és C-431/08. sz., Terex Equipment és társai egyesített ügyekben 2010. január 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-321. o.] 56. pontja). Ezen túlmenően a szóban forgó rendelkezés nem tesz különbséget olyan tévedések vagy hiányosságok között, amelyeket ki lehet küszöbölni, és amelyeket nem (lásd a C-468/03. sz. Overland Footwear ügyben 2005. október 20-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-8937. o.] 63. pontját). Ebből következően a Vámkódex 78. cikkének (3) bekezdése értelmében főszabály szerint lehetőség van a kiviteli nyilatkozatnak a 2. rovatában feltüntetett exportőr neve kijavítása érdekében történő módosítására.
- 48 Azon kérdés tekintetében, hogy a vámhatóságok nemcsak jogosultak, hanem kötelesek-e a helyzetet helyreállítani és az exportőrnek export-visszatérítést engedélyezni, a Bíróság már emlékeztetett arra, hogy amikor a nyilatkozattevő felülvizsgálatot kér, kérelmét a vámhatóságoknak meg kell vizsgálniuk legalábbis arra nézve, hogy szükséges-e, vagy sem ez a felülvizsgálat, ezért a vámhatóságok mérlegelési jogkörébe tartozik a nyilatkozattevő által kérelmezett ilyen módosítás végrehajtása mind annak elvét,

mind annak eredményét illetően (lásd a fent hivatkozott Terex Equipment és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 66. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). A vámhatóságok tehát széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek.

- 49 A Bíróság továbbá megállapította, hogy ezen első értékelés során a vámhatóságok figyelembe veszik különösen a felülvizsgálandó vámáru-nyilatkozatban és a felülvizsgálati kérelemben szereplő adatok ellenőrizhetőségét. Amennyiben elvileg lehetőség van a módosításra, értékelésük végén a vámhatóságoknak vagy indokolással ellátott határozatban kell elutasítaniuk a nyilatkozattevő kérelmét, vagy el kell végezniük a kért felülvizsgálatot (lásd a fent hivatkozott Terex Equipment és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 59. és 60. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 50 Mindazonáltal e tekintetben hozzá kell tenni, hogy az a pusztán tény, hogy az áruk a kiviteli nyilatkozat felülvizsgálata iránti kérelem benyújtásakor már elhagyták az Unió területét, és ennél fogva a kivitelük előtti fizikai ellenőrzés lehetetlenné vált, nem enged arra következtetni, hogy nincs lehetőség a szóban forgó nyilatkozat módosítására. Ugyan – amint azt a jelen ítélet 43. pontjában megállapításra került – ahhoz, hogy az export-visszatérítések terén fennálló uniós szabályozás célkitűzései teljesülhessenek, elvben elengedhetetlen, hogy e fizikai ellenőrzések elvégezhetők legyenek az áruk azon része felett, amelyek az Unió területén kívülre kerülnek kivitelre, a fizikai ellenőrzés hiánya adott esetben nem szükségszerűen akadályozza annak, hogy mindennek ellenére – az adott eset sajátos körülményeit figyelembe véve – ezen célkitűzések teljesülhessenek.
- 51 A Bíróság tehát úgy ítélte meg, hogy ha valamely kiviteli nyilatkozat felülvizsgálata azt mutatja, hogy az érintett vámeljárási célkitűzései nem sérültek, azaz az említett eljárás tárgyát képező árukat ténylegesen exportálták – amit a kérelmezőnek kell bizonyítania –, a Vámkódex 78. cikkének (3) bekezdése alapján a vámhatóságok kötelesek a rendelkezésükre álló új információk figyelembevételével minden szükséges intézkedést meghozni a helyzet rendezésére, akkor is, ha a kérelmező közvetlenül befolyásolta a vámhatóságok azon lehetőségét, hogy ellenőrzést folytassanak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Terex Equipment és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 46. és 62. pontját).
- 52 A C-608/10. sz. ügyben előterjesztett második kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 78. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok lehetővé teszik a kiviteli nyilatkozat felülvizsgálatát a nyilatkozat erre szolgáló rovatában szereplő exportőr nevének módosítása céljából, továbbá a vámhatóságok kötelesek:
- először is megvizsgálni, hogy lehetőség van-e a szóban forgó nyilatkozat módosítására, különösen amennyiben az export-visszatérítések terén fennálló uniós szabályozás célkitűzései nem sérültek, és – amit a kérelmezőnek kell bizonyítania –, a szóban forgó árukat ténylegesen exportálták, továbbá
 - másodszor az adott esetben rendelkezésükre álló új információk figyelembevételével minden szükséges intézkedést meghozni a helyzet rendezésére.

A C-608/10. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdéssel

- 53 A C-608/10. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését, valamint az uniós vámszabályokat úgy kell-e értelmezni, hogy a vámhatóságok az alapügyéhez hasonló körülmények között a kiviteli engedély jogosultjának export-visszatérítést engedélyezhetnek anélkül, hogy előzetesen a kiviteli nyilatkozat módosítására lenne szükség, amennyiben a kiviteli engedély jogosultja nincs exportőrként feltüntetve a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában.
- 54 E tekintetben emlékeztetni kell, hogy – amint az a jelen ítélet 40. pontjából kitűnik – amennyiben a valódi exportőr nincs feltüntetve a kiviteli nyilatkozat megfelelő rovatában, főszabály szerint nem kérelmezheti az export-visszatérítés kifizetését. Mindazonáltal, amint az a jelen ítélet 52. pontjában

megállapításra került, az illetékes hatóságoknak az áru kiadása után is lehetőségük van a kiviteli nyilatkozatnak az exportőr személyére vonatkozó módosítására, különösen amennyiben úgy tűnik, hogy az export-visszatérítések terén fennálló uniós szabályozás célkitűzései nem sérültek.

55 Amint azt a Bizottság helyesen hangsúlyozza, szükséges, hogy a vámhatóságok e mérlegelési jogkörének gyakorlása ténylegesen a kiviteli nyilatkozat módosításában álljon. A kiviteli nyilatkozatok kifejezett módosítása nélkülözhetetlen a vámeljárások átlátható és megfelelő formában történő lefolytatásának biztosításához. Ez a következtetés tűnik ki továbbá – legalábbis implicit módon – a Bíróság ítélkezési gyakorlatából is (lásd ebben az értelemben a C-54/95. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 1999. január 21-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-35. o.] 77. pontját és a C-446/02. sz. Gouralnik-ügyben 2004. április 30-án hozott végzés [EBHT 2004., I-5841. o.] 36. pontját).

56 Ennélfogva a C-608/10. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését, valamint az uniós vámszabályokat úgy kell értelmezni, hogy az alapügyéhez hasonló körülmények között – amely ügyben a kiviteli engedély jogosultja nincs exportőrként feltüntetve a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában – a vámhatóságok nem engedélyezhetnek a kiviteli engedély jogosultjának export-visszatérítést anélkül, hogy előzetesen a kiviteli nyilatkozat ne kerülne módosításra.

A C-10/11. sz. ügyben előterjesztett egyetlen kérdésről és a C-23/11. sz. ügyben előterjesztett második kérdésről

57 A C-10/11. sz. ügyben előterjesztett egyetlen kérdésével, valamint a C-23/11. sz. ügyben előterjesztett második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós vámszabályokat úgy kell-e értelmezni, hogy az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatal köti a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzésnek, vagy a T5 ellenőrzőpéldánynak a kiviteli vámhivatal általi utólagos módosítása.

58 Amint az előzetes döntéshozatalra utaló végzésekből kitűnik, e kérdés különösen arra vonatkozik, hogy a szóban forgó módosító határozatokról jogszerűen értesítették-e a feleket, amely tény az alapeljárásokban vita tárgyát képezi. A kérdést előterjesztő bíróság továbbá arra a kérdésre vár választ, hogy e módosítások a Vámkódex 4. cikke 5. pontjának értelmében „határozatoknak” minősülnek-e, amelyek az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt kötik.

59 E tekintetben meg kell állapítani, hogy sem a 800/1999 rendelet – illetve a C-10/11. sz. ügy vonatkozásában annak „elődje”, a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1987. november 27-i 3665/87/EGK bizottsági rendelet (HL L 351., 1. o.) –, sem a Vámkódex nem tartalmaz kimerítő szabályozást arra nézve, hogy a határozatnak milyen tartalmi és formai feltételeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy alkalmas legyen joghatások kiváltására.

60 A Vámkódex 4. cikkének 5. pontja a „határozat” fogalmát úgy határozza meg, mint „a vámhatóságoknak a vámjogszabályokkal kapcsolatos bármely olyan hivatalos aktusa, amellyel valamely konkrét esetben döntést hoznak, és amely egy vagy több meghatározott, illetve azonosítható személyre joghatással van”. A határozattal kapcsolatos formai követelmény tekintetében a Vámkódex 6. cikkének (2) bekezdése különösen azt írja elő, hogy ha a határozathozatal iránti kérelmet írásban nyújtják be – mint ahogy az alapeljárásokban is történt –, a kérelmezőt a határozatról írásban kell értesíteni.

61 Mindazonáltal a Vámkódex 6. cikkének (2) bekezdése nem tartalmaz szabályt a határozat közlésének módjára, illetve pontosabban az írásos határozatnak a kérelmezőhöz való eljuttatására nézve, sem különösen a tekintetben, hogy az a határozat, amelyet nem közöltek a kérelmezővel megfelelő formában, ebből következően alkalmatlan-e joghatások kiváltására.

- 62 Egyébiránt a Vámkódex 10. cikke kifejezetten úgy rendelkezik, hogy e kódexnek az érintett személyre nézve kedvező határozatok megsemmisítésére, visszavonására vagy módosítására vonatkozó rendelkezései „nem érinti[k] azokat a nemzeti szabályokat, amelyek a vámjogszabályokhoz nem kötődő okokból határozatok érvénytelenségéről vagy semmisségéről rendelkeznek”. Következésképpen a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján ez utóbbiak rendelkeznek hatáskörrel az eljárás ezen részének szabályozására. Mindazonáltal gondoskodniuk kell arról, hogy e szabályok ne legyenek kedvezőtlenebbek a hasonló belső jellegű esetekre alkalmazandó szabályokhoz képest (egyenértékűség elve), és ne tegyék a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben a C-1/06. sz. Bonn Fleisch ügyben 2007. június 28-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-5609. o.] 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 63 Az alapeljáráshoz hasonló esetben, amikor is a módosító határozatokat – legalábbis közvetlenül – nem közölték a kérelmezőkkel, annak kérdése, hogy e határozatok a Vámkódex 4. cikke 5. pontjának értelmében joghatást kiváltó „határozatnak” minősülnek-e, a nemzeti jog hatálya alá esik. Ennélfogva ennek értékelése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 64 Csupán abban az esetben merül fel az a kérdés, hogy e határozatok kötik-e az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt, ha bebizonyosodik, hogy az illetékes vámhatóságok a módosító határozatokat jogszerűen hozták meg, és azok – az érintetteknek az e határozatokkal szembeni keresetindítási lehetősége mellett – joghatásokat váltanak ki.
- 65 Mindazonáltal a C-10/11. sz. ügyben és C-23/11. sz. ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatalra utaló végzésekből az derül ki, hogy a nemzeti bíróság által ezzel kapcsolatosan kifejtett kétségek csupán arra a helyzetre vonatkoznak, amikor a kiviteli vámhivatalok a módosító határozatok meghozatalakor különösen súlyos és nyilvánvaló hibát vétettek, miközben az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező fővámhivatalt ilyen hiba hiányában kötik ezek a határozatok.
- 66 Amint ugyanis a C-608/10. sz. ügyben előterjesztett második kérdésre adott válaszból következik, az alapeljárásokhoz hasonló ügyben főszabály szerint a kiviteli vámhatóságok alkalmazhatják a Vámkódex 78. cikkének (1) és (3) bekezdését, és ellenőrizhetik a kiviteli nyilatkozatokat az abban feltüntetett exportőr nevének javítása céljából. A szóban forgó választ alátámasztó megfontolások egyébiránt teljes mértékben átültethetők a T5 ellenőrzőpéldányok ellenőrzésére és módosítására is, amennyiben – mint a C-10/11. sz. ügyben is – az ellenőrzőpéldány az export-visszatérítések céljából használt kiviteli nyilatkozatnak minősül. Nem tűnik úgy tehát, hogy a szóban forgó módosító határozatok ebből a szempontból hibásak, sőt, súlyosan és nyilvánvalóan hibásak lennének.
- 67 A fentiekre tekintettel a C-10/11. sz. ügyben előterjesztett egyetlen kérdésre és a C-23/11. sz. ügyben előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az alapeljárásokban felmerültekhez hasonló körülmények között az uniós vámszabályokat úgy kell értelmezni, hogy az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt köti a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzésnek vagy adott esetben a T5 ellenőrzőpéldánynak a kiviteli vámhivatal általi utólagos módosítása, amennyiben a módosító határozat megfelel mind a Vámkódex 4. cikkének 5. pontjában, mind az érintett nemzeti jog releváns rendelkezéseiben a „határozatokkal” szemben előírt tartalmi és formai feltételeknek. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy e feltételek az alapeljárásban teljesülnek-e.

A C-23/11. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésről

- 68 A C-23/11. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését, valamint az uniós vámszabályokat úgy kell-e értelmezni, hogy az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatal az

alapügyéhez hasonló körülmények között – amennyiben a nemzeti jog szerint a kiviteli vámhivatal által elvégzett módosítás nem köti – szó szerint értelmezheti a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzést, és elutasíthatja az export-visszatérítés iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy nem az export-visszatérítés kérelmezője a visszatérítés tárgyát képező áruk exportőre. A kérdést előterjesztő bíróság továbbá arra vár választ, hogy ugyanez a vámhivatal a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában feltüntetett exportőr és a 40. rovatban hivatkozott előokmány és/vagy a 44. rovatban feltüntetett kiviteli engedély jogosultja közötti ellentmondás esetén köteles-e a visszatérítés kérelmezőjétől e tekintetben tájékoztatást kérni. Végül a kérdést előterjesztő bíróság arra is választ vár, hogy a szóban forgó vámhivatal köteles-e a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában feltüntetett bejegyzést adott esetben hivatalból helyesbíteni.

- 69 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a jelen ítélet 64. pontjában már megállapításra került – az alapeljárásokban e határozatok csupán abban az esetben nem kötik az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt, ha az illetékes kiviteli vámhatóságok módosító határozatai nem jogszerűek, amelynek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 70 Mindazonáltal az utóbbi esetben úgy kell tekinteni, hogy a vámhatóságok nem válaszoltak a Moksel által előterjesztett felülvizsgálati kérelemre. Mindemellett a Vámkódex 6. cikkének (2) bekezdéséből, illetve a fent hivatkozott Overland Footwear ügyben hozott ítélet 50. pontjából kitűnik, hogy a vámhatóságoknak vagy indokolással ellátott határozatban kell elutasítaniuk a nyilatkozattevő kérelmét, vagy „a lehető legrövidebb határidőn belül” el kell végezniük a kért felülvizsgálatot.
- 71 Ezzel kapcsolatosan – amint az a jelen ítélet 52. pontjából kitűnik – a vámhatóságok kötelesek egyrészt megvizsgálni, hogy az export-visszatérítések terén fennálló uniós szabályozás célkitűzései nem sérültek-e, és a szóban forgó árukat ténylegesen exportálták-e, másrészt adott esetben a rendelkezésükre álló új információk figyelembevételével minden szükséges intézkedést meg kell hozniuk a helyzet rendezésére.
- 72 Következésképpen az alapeljáráshoz hasonló helyzetben az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatal – amennyiben a kiviteli vámhivatal által elvégzett módosítás nem köti – csak azután értelmezheti szó szerint a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő – adott esetben módosított – bejegyzést, miután megfelelő formában határozott a Moksel által előterjesztett felülvizsgálati kérelemről.
- 73 Végül annak kapcsán, hogy pontosan melyik vámhatóság rendelkezik hatáskörrel a Moksel által előterjesztett felülvizsgálati kérelmről határozni, meg kell állapítani, hogy e kérdés kizárólag a nemzeti jog hatálya alá tartozik.
- 74 Továbbá abban az esetben, ha a német jog lehetővé teszi, hogy a Hauptzollamt Hamburg-Jonas felülvizsgálja a kiviteli nyilatkozatot, és adott esetben módosítsa azt, ténylegesen köteles e tekintetben a jelen ítélet 45–52. pontjában kifejtett megfontolásokat figyelembe véve a lehető legrövidebb határidőn belül határozatot hozni, és arról a kérelmezőt értesíteni.
- 75 Ezzel szemben, amennyiben a Hauptzollamt Hamburg-Jonasnak nincs hatásköre arra, hogy a szóban forgó nyilatkozatot felülvizsgálja, akkor a kiviteli vámhivatal köteles azt megtenni. Azon kérdés eldöntése, hogy az utóbbi vámhivatalt köti-e korábbi magatartása, vagyis az, hogy az exportőr nevét anélkül módosította, hogy az írásbeli határozat tárgyát képezte volna, a német belső jog hatálya alá tartozik.
- 76 A fentiek összességére tekintettel a C-23/11. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését, valamint az uniós vámszabályokat úgy kell értelmezni, hogy a jelen ügyben felmerültekhez hasonló körülmények között az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatal – amennyiben a nemzeti jog szerint a kiviteli vámhivatal által elvégzett módosítás nem köti – nem értelmezheti szó szerint a kiviteli

nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzést, és nem utasíthatja el az export-visszatérítés iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy nem az export-visszatérítés kérelmezője a visszatérítés tárgyát képező áruk exportőre. Ezzel szemben, amennyiben az illetékes vámhivatal helyt ad a felülvizsgálati kérelemnek és jogszerűen módosítja az exportőr nevét, ez a határozat köti az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt.

A költségekről

- 77 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2001. január 17-i 90/2001/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló, 1999. április 15-i 800/1999/EK bizottsági rendelet 5. cikkének (7) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint a kiviteli engedély jogosultja csak akkor igényelhet export-visszatérítést, ha az illetékes vámhivatalnak benyújtott kiviteli nyilatkozat 2. rovatában exportőrként van feltüntetve.
- 2) A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 78. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok lehetővé teszik a kiviteli nyilatkozat felülvizsgálatát a nyilatkozat erre szolgáló rovatában szereplő exportőr nevének módosítása céljából, továbbá a vámhatóságok kötelesek:
 - először is megvizsgálni, hogy lehetőség van-e a szóban forgó nyilatkozat módosítására, különösen amennyiben az export-visszatérítések terén fennálló uniós szabályozás célkitűzései nem sérültek, és – amit a kérelmezőnek kell bizonyítania – a szóban forgó árukat ténylegesen exportálták, továbbá
 - másodszor az adott esetben rendelkezésükre álló új információk figyelembevételével minden szükséges intézkedést meghozni a helyzet rendezésére.
- 3) A 90/2001 rendelettel módosított 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését, valamint az uniós vámszabályokat úgy kell értelmezni, hogy az alapügyéhez hasonló körülmények között – amely ügyben a kiviteli engedély jogosultja nincs exportőrként feltüntetve a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában – a vámhatóságok nem engedélyezhetnek a kiviteli engedély jogosultjának export-visszatérítést anélkül, hogy előzetesen a kiviteli nyilatkozat ne kerülne módosításra.
- 4) A C-10/11. sz. ügyben és a C-23/11. sz. ügyben felmerültekhez hasonló körülmények között az uniós vámszabályokat úgy kell értelmezni, hogy az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt köti a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzésnek vagy adott esetben a T5 ellenőrzőpéldánynak a kiviteli vámhivatal általi utólagos módosítása, amennyiben a módosító határozat megfelel mind a Vámkódex 4. cikkének 5. pontjában, mind az érintett nemzeti jog releváns rendelkezéseiben a „határozatokkal” szemben előírt tartalmi és formai feltételeknek. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy e feltételek az alapeljárásokban teljesülnek-e.

- 5) A 90/2001 rendelettel módosított 800/1999 rendelet 5. cikkének (7) bekezdését, valamint az uniós vámszabályokat úgy kell értelmezni, hogy a C-23/11. sz. ügyben felmerültekhez hasonló körülmények között az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatal – amennyiben a nemzeti jog szerint a kiviteli vámhivatal által elvégzett módosítás nem köti – nem értelmezheti szó szerint a kiviteli nyilatkozat 2. rovatában szereplő bejegyzést, és nem utasíthatja el az export-visszatérítés iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy nem az export-visszatérítés kérelmezője a visszatérítés tárgyát képező áruk exportőre. Ezzel szemben amennyiben az illetékes vámhivatal helyt ad a felülvizsgálati kérelemnek, és jogszerűen módosítja az exportőr nevét, ez a határozat köti az export-visszatérítés kifizetésére hatáskörrel rendelkező vámhivatalt.

Aláírások